

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus de Conscientia, de Legibus, de Peccatis, de Virtutibus
Theologicis, de Religione, & Beneficiis. Adjunctis in hac editione
Propositionibus ad hanc usque proscriptis

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, 1734

VD18 90392140

§. I. De Odio Dei, & proximi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40986

struat: sunt tamen, quæ illi specialiter opponuntur, & directè pugnant contra ejus actus. Qualia sunt odium, acedia, invidia, discordia, contentio, schisma, rixa, seditio, bellum, scandalum: quæ sunt mortalia ex genere suo, cum directè, ac specialiter opponantur Charitati, & excludant à Regno Dei. ad Gal. 5.

§. I.

*De Odio Dei, & proximi.*Q. 1. *Quid est odium?*

R. I. Odium est aversio objecti. Duplex est, unum inimicitia, quo alicui personæ ex ejus displicentia volumus malum, quatenus ejus malum est; alterum abominationis, quo rem, vel personam averfamur ut malam præcisè, vel ut malam nobis, aut aliis.

Q. 2. *Quale peccatum est odium Dei?*

Resp. Omne odium inimicitia erga Deum est peccatum omnium gravissimum: quia per se immediatè, directè, & formaliter avertit à Deo, & opponitur directè actui Charitatis Dei, qui est actus omnium præstantissimus, & ejus habitui. Nam ex Aristot. illud est pessimum, quod optimo est contrarium. Item omne odium abo-

Gg 2

mina-

minationis erga Deum est intrinsecè malum, & mortale: quia est graviter injuriosum Deo, quasi in eum cadere possit aliqua malitia, vel defectus, seu ratio, ob quam aversione dignus sit, cùm tamen Deus sit essentialiter in omni ratione infinitè bonus, & perfectus.

Hinc gravissimum scelus est optare, ut Deus non sit, ut careat aliqua perfectione, v. g. scientiâ, justitiâ, omnipotentiâ, &c. aut de illâ dolere. Item gaudere de offensa Dei ut tali, &c.

Q. 3. *Quale peccatum est Odium proximi?*

Resp. Odium inimicitiae erga proximum est peccatum mortale ex genere suo; nam directè opponitur Charitati proximi, & graviter prohibetur præcepto diligendi proximum, ex 1. Joan. 3. *Qui non diligit, manet in morte. Omnis, qui odit fratrem suum, homicida est: & scitis quoniam omnis homicida non habet vitam aeternam in semetipso manentem.* Potest tamen esse veniale ex levitate materiae, ut si ex levi displicentia personae leve malum optetur. Aliud est de odio Dei, quod semper est mortale, nec admittit levitatem materiae, cùm vel levissimum malum Deo optare sit Deo graviter injuriosum; quasi in eo reperitur aliqua ratio aversionis.

Odi-

Odium verò abominationis erga proximum, si sine justa causa, & inordinatè concipiatur, est culpa gravis, vel levis pro gravitate, vel levitate materiæ. Interdum tamen culpâ vacat, & est laudabile, dum scilicet non adversatur Charitati, sed procedit ex amore benevolentix erga Deum, vel ipsum, quem sic averfamur, aut alterum proximum, servato ordine debito Charitatis: ut cum quis averfatur peccatorem, non quâ homo est, sed quâ peccator est, seu quòd peccator sit, in eo averfando ejus peccatum, ut ejus malum est, juxta illud Prov. 29. *Abominantur justi virum impium.* Nam sic odisse nil aliud est, quàm odisse peccatum in ipso; & tale odium conjunctum est cum Charitate, qua eidem volumus salutem, & ejus media, ac alia bona, quibus indiget.

Q. 4. *An semper est peccatum, optare malum, proximo, vel de eo gaudere?*

Resp. I. Nunquam licet optare, & impre-
cari malum proximo, quatenus ejus ma-
lum est, vel gaudere de ejus malo ut tali,
vel dolere de ejus bono, ut ejus bonum est.
Ita omnes. Quia hæc sunt actus odii, ini-
micitix, & repugnant Charitati; ideòque
sunt mortalia ex genere suo, nec possunt
esse venialia, nisi ob defectum sufficientis

Gg 3

ad.

advertentiæ, vel ob levitatem mali optati.

Item non licet optare etiam inefficaciter malum proximi, licet non ut malum illius, aut gaudere de eo, etsi inculpate adveniendi, vel dolere de ejus bono; quamvis non ex displicentia personæ, sed præcisè propter bonum minus nostrum, vel alterius proximi: quia hi actus repugnant debito ordini charitatis, ex qua tenemur bonum proximi majus, & altioris ordinis præferre nostro minori, & inferioris ordinis. Idque constat ex his propositionibus ab Innoc. XI. damnatis. 13a. *Si cum debita moderatione facias, potes absque peccato mortali de vita alicujus tristari, vel de illius morte naturali gaudere, illam inefficaci affectu petere, & desiderare: non quidem ex displicentia personæ, sed ob aliquod temporale emolumentum.* 14a. *Licetum est absolutò desiderio cupere mortem Patri, non quidem ut malum Patris, sed ut bonum cupientis, quia nimirum ei obventura est pinguis hereditas.* 15a. *Licetum est filio gaudere de parricidio à se in ebrietate perpetrato, propter ingentes divitias inde ex hereditate consecutas.*

Resp. II. Ex S. Thom. in 3. dist. 30. a. 1. ad 4. *Quia Charitas ordinem habet, & plus debet diligere quisque se, quàm alium, & propinquos, quàm extraneos, & amicos, quàm inimicos, & bonum commune*

muls

multorum, quàm bonum privatum unius; potest aliquis salva Charitate optare malum temporale alicui, & gaudere si contingit, non in quantum est malum illius, sed in quantum est impedimentum malorum alterius, quem plus tenetur diligere, vel communitatis, aut Ecclesie. Similiter de malo temporali ejus, secundum quod per malum pœnæ impeditur frequenter malum culpæ ejus.

Igitur 1. Licet desiderare affectu inefficaci aliquod malum temporale alteri, v. g. morbum, & de illo gaudere præcisè propter ejus bonum spirituale, v. g. ut peccare desinat, & respiscat: quia secundum ordinem Charitatis bonum spirituale præferatur temporali.

2. Licet sic optare mortem justè obventuram hæresiarchæ, vel malefactori Reip. noxio, & de ea gaudere, non quatenus ipsius malum est, sed quatenus per illam mortem majora mala impediuntur, & ob multorum bonum, quod præferendum est bono unius privati.

3. Licet optas victoriam de hostibus in bello justo, vel Turcarum excidium, ob ingens bonum justum tuæ communitatis, vel Ecclesie, quia bonum Ecclesie, vel communitatis tuæ præferre debes bono alterius communitatis.

4. Licet optare malefactori pœnam meritam per judicem infligendam, vel ut ipse,

aut alii coerceantur ab injuria inferenda tibi, aut aliis; nam hoc est consentaneum Charitati: vel quia expedit Reip. & bono communi, nam est actus pietatis erga Remp. vel ut jus læsum resarciatur, nam est actus justitiæ. At, ut dixi, nunquam licet optare aliis, vel sibi majus malum ad vitandum minus: quia hoc est contra debitum ordinem Charitatis. Hinc peccant mortaliter, qui sibi mortem deliberatè optant ex impatientia, ad vitandas aliquas leves molestias.

Q. 5. Quid dicendum de Maledictione?

Resp. I. Ex dictis constat esse mortale proferre Maledictionem gravem ex animo, ut malum grave eveniat, v. g. Diabolus te rapiat. utinam mortuus sis, &c. Imò sibi, vel aliis malum grave ex ira imprecari, quamvis sine animo, ut eveniat, sæpe mortale est, sive ratione contumeliæ gravis, spectata personæ qualitate: sive ratione scandali. sic parentes graviter peccant liberis suis præsentibus grave malum ore tenus ex ira imprecando; nam suo exemplo eos docent sibi invicem, vel aliis malum grave imprecari, & iræ servire: nec à mortali excusatur, qui durante passione grave malum evenire deliberatè voluit, etsi statim postea noluisse; imò doluisse, si evenit.

nisset: quia revera passioni iræ deliberatè consentit in re gravi. Item mortale est se ipsum ex ira deliberatè dæmoni devovere ob fœditatem, ac perversitatem rei. *Contingit tamen verbum maledictionis prolatum esse peccatum veniale, vel propter parvitatem mali, quod quis alteri maledicendo imprecatur; ve etiam propter affectum ejus, qui profert maledictionis verba, dum ex levi motu, vel ex ludo, aut ex subreptione aliqua talia verba profert: quia peccata verborum maximè ex affectu suspensantur.* S. Thom. 2. 2. q. 76. a. 3. Hinc confitens maledictionem interrogari debet an ex animo malum grave sibi, vel alteri imprecatus fuerit, an cum scandalo, vel contumeliâ; & quale malum in specie optaverit; nam maledictiones sunt diversæ speciei, pro diversitate malorum optatorum; actus enim voluntatis mali sumunt speciem etiam ex objecto materiali.

Resp. II. Maledictio gravis effusa in non subditum præsentem non solum Charitati, sed etiam justitiæ repugnat; nam est etiam gravis, & injusta læsio honoris proximi, seu contumelia, ideòque obligat ad satisfactionem.

Not. Maledicere creaturis irrationalibus, quatenus sunt utiles homini, est æquivalenter maledicere homini. Maledicere illis in quantum sunt Creaturæ Dei, est blasphemia. Maledicere verò eis, secun-

dùm se consideratis *est otiosum, & per consequens illicitum.* ita S. Thom. q. 76. a. 2. Hoc tamen ultimum censetur solum veniale per se, ut si rusticus equis suis mortem, vel diabolum optet.

§. II.

De Discordia, contentione, Schismate, rixa, & seditione.

I. **D**iscordia est dissensio voluntatis à voluntate alterius, in iis, quæ quiste-
netur velle ex Charitate Dei, vel proximi, Opponitur concordia, quæ consistit in voluntatum consensione. Estque peccatum mortale ex genere suo, ex cap. ad Gal. 5. ubi *dissensiones* numerantur inter opera carnis, de quibus ibi dicitur: *qui talia agunt, regnum Dei non consequentur.* Tum quia Prov. 6. *Deus detestatur eum, qui seminat inter fratres discordias.* Tum quia specialiter opponitur Charitati, cuius est voluntates unire. Sed ad hoc requiritur, ut scienter quis dissentiat à bono Dei, vel proximi, in quo debet consentire, ut docet S. Thom. q. 37. a. 1. addens non esse peccatum discordia, cum unus æstimat hoc esse bonum, & pertinere ad honorem Dei, vel utilitatem proximi; alius autem habet contrariam opinionem: nisi huiusmodi discordia sit cum errore
circa